

IVIG terápia immunológus szemmel

Dr. Honfi Dániel
SZTE Reumatológiai és Immunológiai Klinika
Neurológiai Kerekasztal, 2021.09.29.

Előadás vázlata

1. Bevezetés
2. Hatásmechanizmus
3. IVIG terápia helye szisztémás autoimmun betegségekben

Intravénás immunglobulin indikációi

- Pótlás miatt:
  - primer immundeficienciák
  - szekunder immundeficienciák
- Immunmoduláció révén:
  - ITP
  - Kawasaki betegség
  - Katasztrófa APS
  - Myositisek (DM)
- Súlyos infekciók

Hatásmechanizmus I.

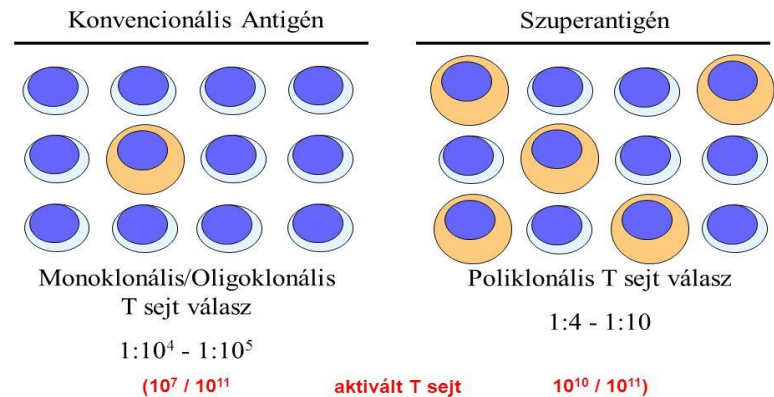
Rövid távú hatások:

- A keringő ellenanyagok semlegesítése idiotípus antitestekkel
pl. szerzett hemophilia esetében a VIII. faktor inhibitor titert csökkenti

- A T-sejt szuperantigének neutralizálása
pl. toxikus shock szindrómában a citokin produkciót csökkenti

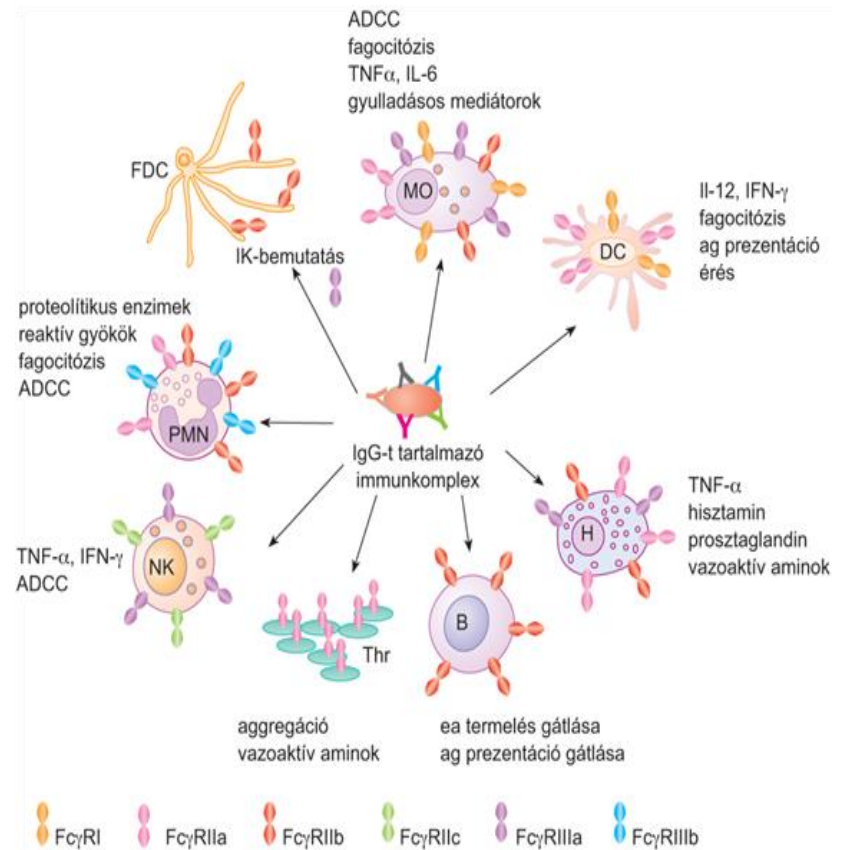
Szuperantigének

- Fehérjék, melyek több – megfelelő TCR-t hordozó – T-sejthez tudnak kötődni és aktiválják azokat.

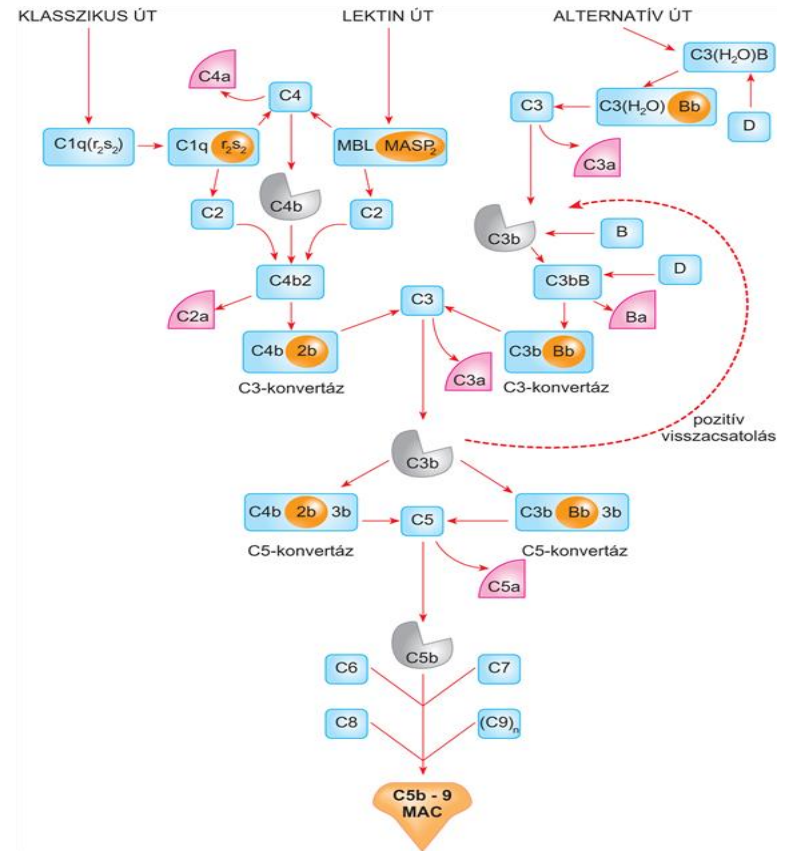
Hatásmechanizmus II.

- A macrophagok Fc-receptorainak gátlása: macrophagok, ng, eo leukocytákon. IVIG kezelés mellett csökken az Fc receptor expressziója, és a receptormediált phagocytosis. pl. ITP

Hatásmechanizmus III.

- A komplement mediált szöveti károsodás csökkentése: az aktív C3 és C4 megkötése, ezáltal a károsító hatás kivédése, illetve az inaktív formába való visszaalakulása. Pl. dermatomyositis, Kawasaki betegség.

Hatásmechanizmus IV.

- Citokinek és egyéb proinflammatoricus molekulák gátlása: a T-sejtek IL-2, IL-10, IFN-gamma, TNF-béta termelése csökken. Pl. Kawasaki-betegség.

Hosszú távú hatások:

- B-sejtek antitesttermelésének szelektív módon történő gátlása: az IVIG készítményben található antiidiotípus antitestek neutralizálják a patogént autoantitesteket. Ez a mechanizmus más folyamatokkal együtt fejti ki hatását.
- Apoptosist elősegítő hatások: fokozott IgG katabolizmus. FcRn (neonatalis) szerepe az IVIG hatásában.

IVIG terápia helye szisztémás autoimmun betegségekben

Első vonalbeli terápiaként nem alkalmazzuk (kivéve: Kawasaki-betegség, súlyos ITP)

Többszöri terápia refrakter esetben

Graviditás során (sok gyógyszer ellenjavallt)

Súlyos fertőzésben intenzív terápiás obszerváció alatt, valamint fokozott fertőzés rizikó során

IVIG terápia helye szisztémás autoimmun betegségekben

- Antifoszfolipid szindróma

Egyik manifesztációja a thrombocytopenia. Elsődleges kezelés: antikoagulálás és kortikoszteroid adása. Terápiarezisztens esetekben jön szóba.

Abortuszok háttérében antikardiolipin antitest gátolja a placenta hCG-szekrúcióját és a trophoblastokat. IVIG kezelés ezeket semlegesíti.

300-400 mg/tskg 3 hetente vagy 1-2 g/tskg havonta.

- Katasztrófa antifoszfolipid szindróma (CAPS)

Többszervi elégtelenség (több mint 3), magas mortalitás. Adjuváns kezelés!

- Szisztémás lupus erythematosus

A terápia hatékonyan csökkenti a betegségaktivitást (ds-DNS szint csökkentés, Treg szuppresszor funkcióját fokozza).

Hagyományos terápiára nem reagáló (szteroid, azathioprin) cyclophosphamid vs. IVIG kezelés

SLE-s gravidáknál javította a kimenetelt, és az élveszületések számát.

Javaslat: 5 napon keresztül elosztva 2 g/tskg.

Boletis et al. Intravenous immunoglobulin compared with cyclophosphamide for proliferative lupus nephritis. *Semin. Arthritis Rheum.*, 2000, 29: 321-327. 18 hónapos követés 14 aktív lupus nephritisben szenvedő betegnél.

Branch et al. A multicenter, placebo-controlled pilot study of intravenous immunoglobulin treatment of antiphospholipid syndrome during pregnancy *Am. J. Obstet. Gynecol.*, 2000, 182: 122-127.

- Kawasaki-betegség

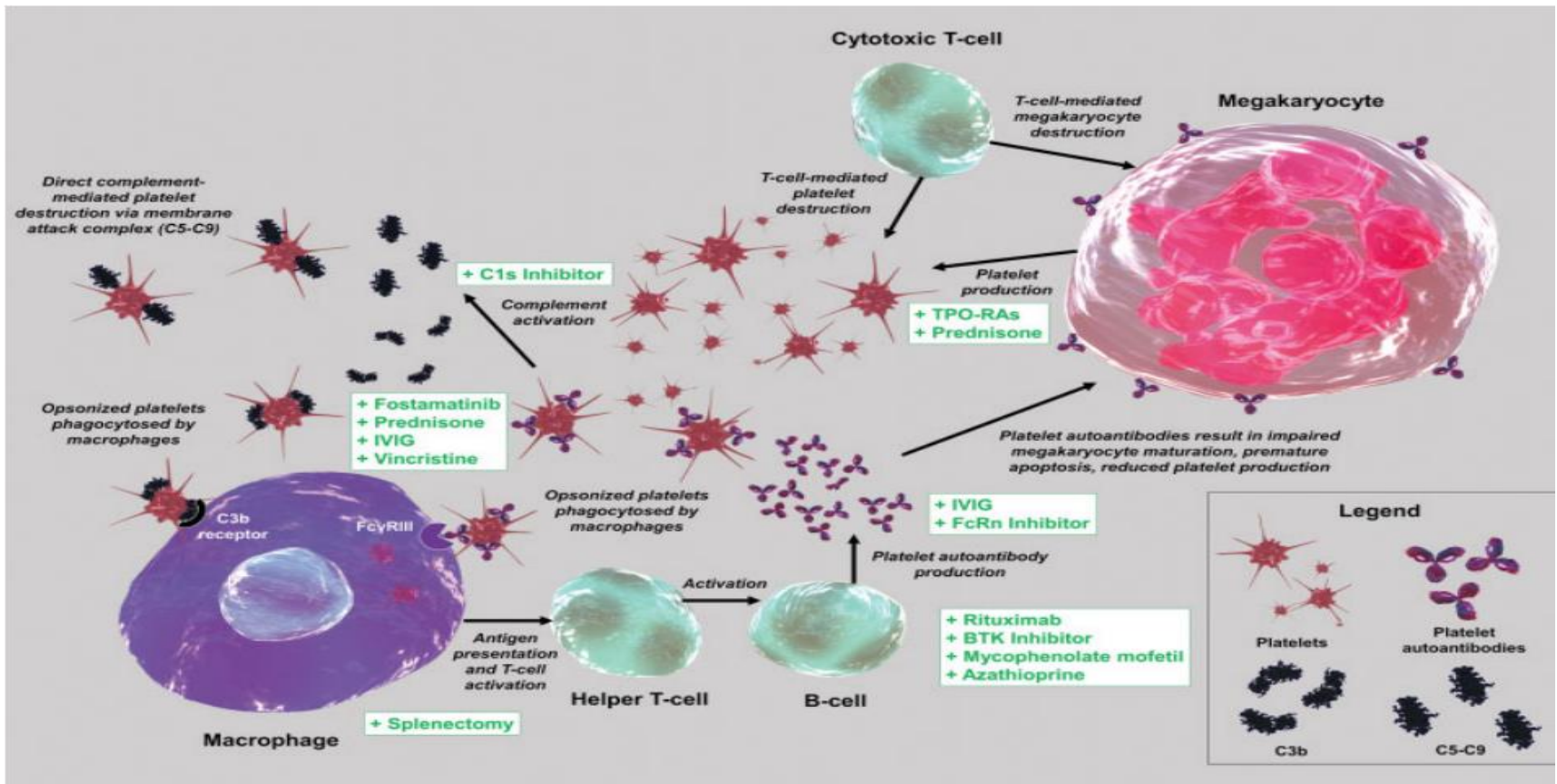
Gyermekkori szisztémás vasculitis, általában 5 év alatt jelentkezik.

Súlyos szövődmény: aneurysma, infarktus.

Terápia: 10 napon belül egyszeri nagy dózisú 2 g/tskg IVIG, mellé kiegészítő aszpirin és kortikoszteroid kezelés. Kombinált terápia jobb kimenetel.

Diagnosis	Clinical criteria
Persisting Fever	≥ 5 days
Presence of principal features	Bilateral conjunctival congestion
	Changes of lips and oral cavity
	Polymorphous exanthema
	Changes of peripheral extremities
	Acute non-purulent cervical lymphadenopathy

- Idiopathiás thrombocytopeniás purpura (ITP)

Fig. 1 Pathophysiology of ITP and impact of ITP treatments. IVIG, intravenous immunoglobulin; BTK, Bruton tyrosine kinase; TPO-RA, thrombopoietin receptor agonist; FcRn, neonatal Fc receptor.

Terápia: szteroid készítmények, rezisztens esetekben rituximab (anti CD20 antitest) IVIG vagy egyéb immunszuppresszív szerek (azathioprin, cyclophosphamid)

Terápia refrakter esetekben splenectomia (ritka), thrombopoetin analóg szerek (eltrombopag, romiplostim).

IVIG: 0,8-1 g/tskg egyszeri dózis.

- Myositisek

Heterogén betegség. Számos altípus: PM, DM, juvenilis PM/DM, zárványsejtes myositis, overlap myositis, necrotizáló autoimmun myopathia.

Terápia: elsősorban kortikoszteroid, másodvonalban: azathioprin, MMF, MTX.

Súlyos, rapidan progrediáló esetek, harmadvonalban: IVIG (szteroid spóroló). Elsősorban DM, PM illetve necrotizáló AIM. Kontroll izombiopszia (DM) során csökkent a komplement depozíció és az adhéziós molekulák expressziója. Havonta 2 g/tskg dózissal.

Overlap, zárványsejtes típusnál nem mutatott hatékonyságot.

- Autoimmun bőrbetegségek

Pemphigus vulgaris szignifikánsan csökkenti az aktivitást, és az autoantitest titert. 2 g/tskg dózisban szteroid mellett relapsusban lévő betegek akt.-a csökkent. Szteroid spórolás!

Cutan lupus első körben alkalmazott terápia: kortikoszteroidok, hydroxichloroquin, MTX, MMF, azathioprin. 2g/tskg három hónapon át csökkentette az betegségaktivitást.

Ky C et al: Efficacy of intravenous immunoglobulin monotherapy in patients with cutaneous lupus erythematosus, result of proof-of-concept study Dermatol Rep. 2015 7, 5804.

Köszönöm a figyelmet!

